

JOUKO ESKOLAN RAHASTO

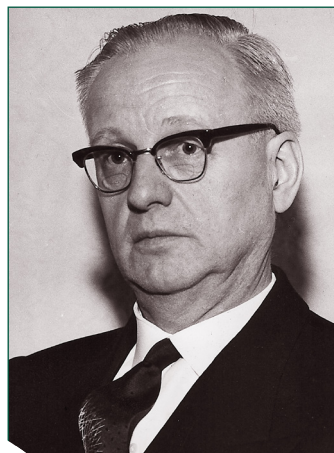
Kauppaneuvoksen tuki maakunnalle

Rahasto perustuu kauppaneuvos Jouko Eskolan (11.2.1906–21.5.1970) muiston kunnioittamiseksi tehtyihin lahjoituksiin ja tukee yleisesti tiedettä ja taidetta Etelä-Pohjanmaalla.

Jouko Eskola syntyi Vaasassa kauppaneuvos Nestori Eskolan ja Johanna Magdalena Laurinin perheeseen. Hän pääsi ylioppilaaksi Vaasan lyseosta 1925 ja aloitti opiskelun Helsingin kauppakorkeakoulussa. Valmistuttuaan ekonomiksi 1927 hän siirtyi isänsä perustaman ja johtaman vaasalaisen Rautakauppa Oy Teräksen palvelukseen. Samana vuonna hän avioitui Aili Aurora Tannerin (o.s. Nieminen, 25.10.1905–15.9.1987) kanssa. Heille syntyi neljä tytärtä: Pirkko, Raija, Hanna-Leena ja Katri.

Jouko Eskola työskenteli Teräs Oy:ssä kuolemaansa saakka, apulaisjohtajana vuodesta 1939 ja toimitusjohtajana vuodesta 1951. Kun hän 1929 aloitti yhtiön osto-toiminnan johtajana, alan kilpailu oli kiristynyt. Teräs Oy:llä oli sivumyymälät Pietarsaareissa ja Rovaniemellä, mutta tuotevalikoimaa ja tuontia oli laajennettava, joten Eskola kävi ahkerasti alan ulkomaisilla messuilla. Talouselämän mentyä kauppa vilkastui, ja yhtiön kolmas sivumyymälä avattiin Oulussa. Sotavuosina toimintaa vaikeuttivat tavarapula ja inflaatio, mutta sodan jälkeen rautakauppatuotteiden kysyntä kasvoi jälleenrakennuksen myötä. Myymäläverkosto tosin oli laajentunut jo sotavuosina Riihimäelle ja Lahteen. Teräs Oy osallistui voimakkaasti jälleenrakentamiseen ja tavarantoimitukseen varsinkin Lapissa, jossa yhtiön omatkin myymälät ja varastot olivat saaneet osansa sodan tuhoista. Sivuliikkeitä perustettiin Kemijärvelle, Poriin ja Kotkaan. Joensuusta hankittiin kaksi sementtivalimoa ja liitutehdas.

Jouko Eskola teki mittavan elämäntyön laajentamalla perheyhtiö Teräs Oy:n rauta-alan valtakunnalliseksi suurliikkeeksi. Vuoteen 1972 mennessä myymälöitä oli 30 ja lisäksi yhtiöllä oli rakennus- ja putkijohtoliike, polkupyö-



Kuva: Iltalehti.



räkokoomo ja tuontiagentuuriliike. Henkilökuntaa Teräs Oy:llä oli enimmillään 1 500, ja Helsingin Arvopaperipörssiin yhtiön osakkeet otettiin 1963. Työntekijät ovat muistelleet, että Jouko Eskolan johtamistyyli oli ”patriarkaalista” kuten hänen isälläänkin.

Alansa järjestötoimintaan Jouko Eskola osallistui Suomen Rauta- ja Kone-
liikkeiden yhdistyksen hallituksen jäsenenä vuodesta 1946, varapuheenjohtajana vuodesta 1954 ja puheenjohtajana 1960–68. Hän toimi myös Suomen Tukkukauppiaiden Liiton valtuuskunnan jäsenenä ja varapuheenjohtajana, Suomen Polkupyörä-, Mopedi- ja Urheiluvälinetukkuliikkeiden yhdistyksen ja Rautakauppojen Oy:n johtokunnan puheenjohtajana, Rautakonttori Oy:n ja Vakuutusyhtiö Pohjolan hallintoneuvostoissa sekä Keskus-Sato Oy:n johtokunnassa. Vaasassa hänellä oli luottamustoimia Kauppakamarin hallituksen jäsenenä, KOP:n valvojana ja Vaasan Sato Oy:n johtokunnan puheenjohtajana.

Kauppaneuvoksen arvon Jouko Eskola sai 1956. Työnsä vastapainoksi hän harrasti postimerkkeilyä. Jouko Eskola menehtyi äkillisesti työmatkallaan Helsingissä vain vähän ennen Teräs Oy:n 60-vuotisjuhlia.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää. Lisätietoja www.skr.fi/ep.